

BROWN BOOK

TIGHT BINDING

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200496

UNIVERSAL
LIBRARY

ಭವಿಮುಖಿ ಸವಿನ್ರುಡಿ.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ
ಮಾಸ ಪುಸ್ತಕಾವಳಿ

ಸಂಪುಟ ೧೨ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೪ ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮ,

ಲೇಖಕ, ಸಂಪಾದಕ, ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರಕ.

ಯಾಂತಿನ್ಯಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸ್ವ | ತಿರ್ಮಜುಷ್ಟೋಷಿ ಸಹಾಯತಾಂ |
ಅಪಂಥಾನಂತು ಗಂತವ್ಯಂ | ಸೋದರೋಃ ವಿಮುಂಚತಿ ||

ಸತೀದೇವಿ.

ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು,

೨ ಸುನೀತಿ. ೨ ಶಕುಂತಲೆ.

ಇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಸಂಸಾರದಕನದು.

ರದಾವಿಲಾಸ ಮತ್ತು ಕಾಕ್ಸಟೆಕ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾ
ನೋಸ್ಕರ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯ ಸಿ. ಬಿ.ಡಿ ೪೨ನೆಯ
ನಂಬರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

ಬಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಅರ್ಥ ಕ್ರಯ !

ಅರ್ಥ ಕ್ರಯ !!

ಅರ್ಥ ಕ್ರಯ !!!

1. ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ. (ಪೂರ್ವಭಾಗ)	1-8-0	14. ಭಾಷಾನಿಧಿ. (ಒಂಭತ್ತು ಅಪ್ಪಿ, ಒಂಭತ್ತುಭಾಷೆ)	1-8-0
2. ಮಾಧವೀಕಂಕಣ.	1-0-0	15. ಶ್ರೀನಿವೇಕಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.	0-4-0
3. ಶಕ್ತಿ.	0-12-0	16. ಶ್ರೀನಿವೇಕಾನಂದೋ	
4. ಸಾವಿತ್ರೀ.	0-4-0	ಪನ್ನಾಸ.	0-4-0
5. ಚಂದ್ರಮತಿ.	0-4-0	17. ಗೀತಾಪ್ರತಿಮೆಯೋದಧಿ.	0-8-0
6. ಸತೀದೇವಿ.	0-1-0	18. ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆ.	0-12-0
7. ಸಂಯುಕ್ತೆ.	0-4-0	19. ಕನ್ನಡ ಸಂಹಿತಂತ್ರ.	0-2-0
8. ಗಾಂಧಾರಿ.	0-4-0	20. ನೀತಿಮಾರ್ಗ.	0-2-0
9. ದಮಯಂತಿ.	0-4-0	21. ಗೀತಾಸಾರ.	0-2-0
10. ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಶೇಷ್ಯ ಜೋಧಿನಿ.	1-8-0	22. ಸಮಯವಿಸಯೋಗ.	0-2-0
11. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಪ್ರವೇಶ ದಾಯಿನಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	1-0-0	22. ದಾವಾಭಾಯಿ ನಾಂದೋಜಿ.	0-2-0
12. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಪ್ರವೇಶ ದಾಯಿನಿ ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	1-0-0	24. ತಾರಾನಾಥಕರ್ಕ , ವಾಚಸ್ಪತಿ.	0-4-0
13. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಪ್ರವೇಶ ದಾಯಿನಿ ಮೂರನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	1-0-0	25. ಶಾಲಿವಾಹನ.	0-2-0
		26. ಸರ್. ಟಿ. ಮೂಧವರಾವ್.	0-2-0
		27. ಸುನೀತಿ.	0-4-0
		28. ಶಕುಂತಲೆ.	0-4-0
			--- ---
			ಒಟ್ಟು 12-2-0
		ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ,	

ಇವೆಲ್ಲಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಭಾಂಗಿಯಲ್ಲಿ ತುಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಾಶ್ವತ ಜಂವಾ ದಾರರಿಗೆ ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎ. ಸಿ. ಮಾಡುವೆವು.

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮ,

ಸವಿನುಡಿಯ ಸಂಪಾದಕ,

42—ಸಿ, ಬೀದಿ, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸವಿನುಡಿ

ಪತ್ರಿಕೆ.

ಹರಿದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಹಿಮಾಚಲದಿಂದ ಭೂತಲಕ್ಕೆ ಗಂಗೆಯು ಪ್ರಸಹಿಸುನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನಖಲವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವೂಟು. ಯವನ್ನು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಅತುಳಪ್ರತಾಪವುಳ್ಳವನು. ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲೂ, ವೀರ್ಯದಲ್ಲೂ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅತನಿಗೆ ಸಮಾನರಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆತನು ಮಹಾತಪಸ್ಸುಸನ್ನನು. ಆತನು ಮಾಡಿರುವ ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಮುಂತಾದುವುಗಳೆಷ್ಟೊಂದು ಪೇಳಲಳವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರು “ಧರ್ಮದಲ್ಲೂ, ಕರ್ಮದಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸಮವಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು.”

ದಕ್ಷನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕನಖಲನಗರವು ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುರಾವತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸೋಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಸಾವಿರಾರು ಮರುಷಗಳು ಕಳೆದರೂಕೂಡ, ಕನಖಲ ನಗರವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವು, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬದುಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಟ್ಟಣವ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪರ್ಮತಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅರಸಾದ ಹಿಮಾಚಲವು ತಿರುವದನೋಲೆ ತಿರುವಗಳನ್ನೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೋಕ್ಷವೆಂದಿಯಂತೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಯಾವೆಡವನತಾನೆ ಮಹಾಕಾಯವುಳ್ಳ ಘಟಸರ್ವಾಕಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಹಿನಿಯಾದ ಗಂಗೆಯು ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಕನಖಲ ನಗರದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಅಪೂರ್ವ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಗಂಗಾಜಲವು ಸ್ಪಟಿಕವಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವು. ನದೀತಲದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಾನುಗಳೂ ನೀರೊಟಕರತನ್ನೆ ತಳತಳಗುಟ್ಟುತ ಅದ್ಭುತವನ್ನೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೂ, ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಗಂಗಾಜಲವು ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ವಾದರವದಂತೆ ರುಭ್ರವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವೆಡೆ

ಯಲ್ಲಿ ಮೋಘವರ್ಣವಂತೆ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗಂಗಾ ಮಹಿಮಾತಿಶಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಮುಗ್ಧವಾದ ಆರ್ಯರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲವು ಕನಕಲ ಮತ್ತು ಹರಿದ್ವಾರದ ಬಳಿಯೂ ಗಂಗಾಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಕಟ್ಟುವುದಿಟ್ಟಿರುವರು. ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ಅನುಜ್ಞೆಯ ಈ ಗುಣ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಕರನೀಕರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಕನಕಲ ನಗರದ ಮುಗ್ಧಲಲ್ಲಿ ದರಿಯುವ ಗಂಗಾನದಿಗೆ ನೀಲಧಾರೆಯೆಂದು ಹೆಸರು. ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮಣಿಮುಕ್ತಾಮಂಡಿತ ಪ್ರಾಸಾದವು, ಈ ನೀಲಧಾರೆಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವುದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಆ ಪ್ರಾಸಾದದ ಪಾದತಲವನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜಾಂತಃಪುರವಾಸಿಗಳು ಆ ಸಂಗೀತತ್ರವಣ ಮಾಡುತ್ತವಾಡುತ್ತ ಸಿದ್ರವಶರಾಗಿಬಿಡುವರು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಗೆ ಬಲುಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿರುವರು. ಸರೋವರವು ಸ್ಫುಟಿತವಾದ ಪದ್ಮಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ, ಆಕಾಶಮಾಡಲವು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯವಾದ ತಾರಕಾದಾಮಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರುವಂತೆ, ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಭವನವೂಕೂಡ ರಾಜಕುಮಾರಿಯರದ್ವಾರ ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರುವುದು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರ ಲೋಕಮೋಹಕ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಆನಂದಕ್ಕೆ ನೀಮೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ರಾಜಕನ್ಯೆಯರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ನೀಲಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ನದಿಯ ಸ್ನಿಗ್ಧಸುಲದಲ್ಲಿ ಅವಗಾಹನವೂಡಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರು. ನದಿಯ ವಾಲುಕಾಪಾಯ ಪುಲಿನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದೋಡಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನೀಲ, ಪೀತಶೋಹಿತಾದಿಯಾದ ಉಪಾಬಯೋಣ್ಣದ, ಸ್ನೋಸ್ನೋ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಅರಸು ಮತ್ತು ಅರಸಿಯು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ನಗುತ್ತ—

“ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯೆನ್ನೋ ರಮಣೀಯವಾದ ಮಣಿಮುಕ್ತಿಕಗಳಿರುವಾಗೆ ನೀನೀ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನುಂಟಿ ತಂದೆನಮಾಡುವಿರವ್ಯಾ?”

ಯೋಮ ಆಗಿರದಾಗ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ರಾಜಕಸ್ತಿಯಲೇನನ್ನೂ ಹೇಳು ವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು, ಆ ಕಲ್ಲುಗಳ ನ್ನೇಲ್ಲ ತಾದು ತನ್ಮುತನ್ಮು ಆಟವಪುನೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬುತ್ತಿರುವರು. ರಾಜ ಕಸ್ತಿಯರು ದಿನಕ್ರಮವಾಗಿ ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ್ತ ಬಂದರು. ಆಗ ದಕ್ಷಪು ಜಾಪತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭನೆಯಿಂದ ಅವರ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವನು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ, ಅಳಿಯಾದಿರನ್ನೂ ನೋಡಿ ರಾಜಾರಾಣಿಯತೂ ಸೂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರುಬಿಲ್ಲವಾಯ್ತು. ವಿವಾಹವಾದಬಳಿಕ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ರೊಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಶ್ವಶುರಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸುಖದಿಂದ ಸುಸಾರ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ದಕ್ಷರಾಜನಿಗೆ ಅವಿವಾಹಿತೆಯಾದ ಕಸ್ತಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಬಿಟ್ಟುಳಿರುವಳು. ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ಸತೀದೇವಿ. ಈಕೆಯು ಸರ್ವಕಸಿಪ್ಪ ತನುಜೆಯಾದುದ ರಿಂದ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳು. ವೈರಾದುದಿನ ಅರಸೂ ಅರಸಿಯೂ ಅಂತಃಪುರವಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅರಸಿಯು ಅರಸನನ್ನು ಕುರಿತು—

“ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುರೂಪರಾದ ವರಗಳೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಯ್ತು. ಯೆಲ್ಲರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಸತಿಗೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು” ಅಂದಳು. ಅರಸನು. “ತಥಾಸ್ತು” ಅಂದನು. ಸತೀದೇವಿಯು ರೂಪಗುಣಶೀಲ ಸೂಪಶ್ಚತೆ ಲುನ್ನೇನೊಡುತ್ತಾನೇ ಬಣ್ಣಿಸುವುದು? ರಾಜಕಸ್ತಿಯರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಆಕೆ ಯು ಅನುಪಮಸೂವರಿಯು. ಸತಿಯು ರೂಪ ಆಕೆಯು ಅಗವ ಣದಿಂದಲೂ, ಆಕೆಯು ಕಣ್ಣುಮೂಗು ಕಿವಿಗಳ ಘಟನಾವಳಿಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ದಯವಾಗತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಸೌಂದರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಆಕೆಯು ಭಾವ, ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಕೆಯನ್ನು ಯಾವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಯಾರಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನೋಡುವರೋ, ಅವರು ಅರ್ಧ ರ್ವಚಕಿತರಾಗಿರು ರರು. ಸಾಧುಸನ್ಮಾನ್ಯನಿಗಳು ಉಚಿತವಾದ ಸತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ವಿಶ್ವ ಮಾತೆಯನ್ನು ಕೂಡಂತೆ ಪರವಶತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಭಕ್ತಿಭಾವವು ದಲೂ, ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಅರಸುಕನು ಇತರ ರಾಜಕಸ್ತಿಯರ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಸತೀದೇವಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ-

ಇತರ ಕನ್ನೆಯರನ್ನು ಆಶನವಸನಗಳೂ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳೂ, ಮರುಳು
 ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕನ್ನೆಯ
 ಕೆಲವರು ಯಿಂದ್ರಧನುವಲ್ಲದ ನೀರೆಯನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಪನ್ನಪತ್ರ
 ಕೊನೆಯ ಅಗಾವರಣವನ್ನೂ ಬಳೆಸುತ್ತಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯು ಗೈರಿ
 ಸುಖವನು ನನಸಿನನ್ನೂ, ಗೈರಿಕರಾಜಿಕ ಅಗಾವರಣವನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸು
 ವಳಿಲ್ಲ. ಯಿತರ ರಾಜಕನ್ನೆಯರು ಗಜಮುಕ್ತಾಹಾರವನ್ನು ಕೂತದಲ್ಲಿ
 ತಿನ್ನುವರು. ಕೈಯೊಳು ಸುಟ್ಟೆಣ್ಣಿನ ಕಂಕಣಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವರು.
 ಸತೀದೇವಿಯು ಕೂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಟಿಕಮಣಿವನಾಲೆಯು ರುಜಿಸುತ್ತಿರುವುದು.
 ಕರವು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗೂತವಲಯ ವಿರಾಜಿತವು. ಯಿತರ ರಾಜಕನ್ನೆಯರು
 ಮೃಗಮದ ಚಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಸತೀದೇವಿಗೋ
 ಲಲಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಂದೆಯ ಯಜ್ಞಗುಂಡದ ಭಸ್ಮ
 ತ್ರಿಪುತ್ರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಧಾತ್ರಿಯರು ಸಾಹಸದಿಂದ ರಾಜ
 ಪುತ್ರಿಯರ ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವರು. ಸತೀದೇವಿಯು ತಲೆಗೂ
 ದಲು ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಬೆಳೆದು, ಸೆಲವನೇ ಲೀಜಾಡುತ್ತಿರುವುದು.
 ತಣ್ಣೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಕೂದಲನ್ನಾರಿಸದೆ, ಯಿದ್ದು ಎದ್ದು ರತೆಯೇ ಜಟಿ
 ಯನ್ನು ಬಿಗಿಯುತ್ತಿರುವಳು. ಆದರೂ ತಲೆಯು ಕೂದಲು ಕೋಮಲವಾಗಿ
 ರುವುದು. ರಾಜಮಹಿಷಿಯು ಸತೀದೇವಿಯು ಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹು
 ವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುವಳು. ಕಿಶೋರಿಯಾದ ಕುಮಾರಿಯು ತನ್ನ ಶರೀರ
 ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಯಾವುದೆಂದು ದೇವಾಸಿನ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
 ನೋಡಿಸೋಡಿ, ಯೆಂತವು ತಾಯಾದರೆತಾನೆ ಧೈರ್ಯವಾಲಿಸಿಯಾಗಿದ್ದಾಳು?
 ತಾಯಿಯು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು —

“ಸತೀ ! ನೀನು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವಳಾಗುತ್ತಿರುವೆ. ನಿನಗಿನ್ನೂ
 ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕೆಂದು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ವಯೋವಂತೆಯಾದಂತೆಲ್ಲ, ನೀನು ಪ್ರೊಳೈಯ
 ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು ದೊಡೆಯತ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ವೇಷಭೂಷೆ
 ಗಳಿಂದ ಅರಸುಸುಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತವಳಾಗಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ
 ಶ್ರೇಷ್ಠತಮಳಾದ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಬೇಕು” ಅಂದಳು. ಸತೀದೇವಿಯು
 ನಸುನಗುತ್ತ ತಾಯನೊಂದಿಗೆ “ತಾಯೇ ! ಬಳ್ಳೆಯದು; ನಾನು ನಿನ್ನಂತಿರು

ವೆನು.” ಕೂಡಲೆ ತನ್ನಲ್ಲಿತಾನು “ಇವರು ಬಟ್ಟೆಹೊದೆಯುವುದಕ್ಕೂ, ವೊಡವೆಯಿಡುವುದಕ್ಕೂ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವರು. ಇದರಿಂದಲೇ ! ನಾನು ಗೃಹಿಣಿಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?” ಅಂದುಕೊಂಡಳು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಕೂಡ ಸತೀದೇವಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮರುಗುತ್ತಿರುವನು. ಆದರೆ ಸತಿಯು, ಸರಳತೆಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ತೀರ್ಯ, ಮಮತಾಮಯಿ, ಆನಂದನುಯಿಯಾದಳು. ಯೌತಹ ಕಲೋರಕ್ತ ದಯರಿಗೂ ಆಕೆಯ ಸರಳವರ್ಗವು ಬೋಧಿಸುವವಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆತನು ತುಟಗಳನ್ನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷತಃ ಸತಿಯುಳಿಯಲೊಂದುಬಗೆಯ ಗುಣವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದು. ಸತಿಯು ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನಿನಿಯು; ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವಾಚಾಳಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯ ನೀಲೋತ್ಪಲಸದೃಶವಾದೆರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಕೂಬಸಿದುಂಬುವುತ್ತು. ಆಗ ಆತನು ಸತಿಯಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ರಾಜಮುಖಿಯೊಡನೆ “ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಈ ಸತೀಮಣಿಯನ್ನು ಶುಶ್ರೂಷೆಯಲ್ಲಿಡಲಿ” ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಬರುತಬರುತ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವಿನಾಶಯೋಗ್ಯಕಾಲವೊದಗಿತು. ಆಗ ದಕ್ಷರಾಜನು ಸತೀದೇವಿಗೆ ಪರಾಪ್ತೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಸೋದರನಾದ ದೇವನು ನಾರದನನ್ನು ಕುರಿತು “ಹೇ ನಾರದ ! ನೀನಾದರೋ, ತ್ರಿಲೋಕಸಂಚಾರಿಯು. ಧನಿ, ದರಿವನು, ಗೃಹಸ್ತನು, ಸನ್ನ್ಯಾಸಿ, ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು ವಿರಳ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನನ್ನು ನೋಡಿರುವೆಯಾದರೆ ಹೇಳು; ನೋಡುವೆನು” ಅಂದನು.

“ಅನುಜ್ಞೆ ! ಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾರದನು ಪೇರಗೆ ಹೊರಟು ಬಹುದಿನ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನನಾದ ಆ ನಾರದನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕನುಬಲವನ್ನು ಸೇರಿ, ರಾಜನೂ ರಾಜಮುಖಿಯೂ ಇರ.ವಾಗ

“ನಾನು ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಮೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವೆನು. ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಉಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನಾದವನು ನಾನು ಕಾಣೆನು.” ಅಂದಬಳಿಕ ದಕ್ಷರಾಯನು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸುಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

“ಪಾತ್ರವಾವುದು ? ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸು.” ನಾರದ “ಕೈಲಾಸನುರದ ರಸು” ಅಂದನು. ಕೇಳಿ ದಕ್ಷರಾಯನ ಹಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಚಿತ ವಾಯತ್ತು. ಆದರೆ ಆತನು ಬೇರೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆರಸಿಯು ಆ ನಾರದನುಹಾಮುನಿಯೊಡನೆ

“ಕೈಲಾಸಪಟ್ಟಣವೆ ? ಅದಾದರೆ ಬಲುದೂರ. ಅತಿವಿದುರ್ಗವ. ವಾದ ದೇಶ. ಸತ್ತಿಗೆ ಮನುಷ್ಯಾದವುಗಳ ಆಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವದೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯೊಳಗೆ ವೊತನೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ಸುಖವಾಡಿಬಿಡಬೇಕು.”

ನಾರದ—“ಆರಸಿ ! ನಿಮಗಾಪ್ತವಕ್ಕೆ ಅಭಾವವೋ ನಾಸರಿಯೆನು. ದೂರವಾದಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸತಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಬಳ್ಳಿಯದು; ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ದೊಡ್ಡದೋ ? ಆಕೆಯನ್ನು ಸುಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡದೋ ? ಸತ್ತಿ ದೇವಿಯು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಿಡಬಿಡದಿದ್ದಾಗ ನೀವು ಆಕೆಯನ್ನು ಸರ್ವದೂ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿಕೇಳುವೆ ?”

ಆರಸನೂ ಅರಸಿಯೂ ಪ್ರೋಪ್ರಿಯಾದ ತಲೆದೂಗಿ ಬಾಧಕವಿ ಲ್ಲೆಂದರು.

ದಕ್ಷ—“ಪರನ ವಿವಾಹವಿವೇಕಸಂಪನ್ನತೆಯೆಂತದು ?

ನಾರದ—“ಆದಕ್ಕೆ ದೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ವೇದ, ಪುರಾಣ, ತಂತ್ರ ಅಷ್ಟೋಕ್ತಿ ? ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಆತನಿಗಿವೆ. ಆತನ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕೂರಿತು ಒಣ್ಣಿ ಸಯೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತಿಸಾಲದು. ವಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿಯು ವೇದತ್ರಯವನ್ನೂ, ಪರಶುರಾಮನು ಧನುರ್ವೇದವನ್ನೂ, ನಾನು ಗಂಧರ್ವವೇದವನ್ನೂ, ಆತನಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವೇಶಿಸಿಹಾಸನಾಡಿ ದವರು” ಯೆಂದು ವೇಳಲು ದಕ್ಷರಾಯನ ಮುಖವಿಕಾಸವಾಗಿ “ವೇ ನಾರದ ! ಆತನ ಬಲವಿರೈಯೋ ?”

ನಾರದ—“ಖಿನಾಕಿ” ಯೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ಆತನ ಧನುಸ್ಸು. ಈ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಮೊಲಕ್ಕೆ ತ್ತು ವನುಟ್ಟಿಗೆ ಯಷ್ಟೊಂದು ರಾಜಾಧಿರಾಜರು

ಪ್ರಿಯತ್ನವೆಟ್ಟು ಭಗ್ನನುನೋರಥರಾದರು. ಲೋಕಕಂಟಕಗಾದ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಸುಪರಿಸಿದುದು ಈ ಮಹಾಧನ.ವಿನಿಂದಲೇ” ಅಂದನು.

ಅರಸಿ—“ಆಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುವನು.”

ನಾರದ—“ಅದನ್ನು ನಾನೇನೊಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ ? ಕಾಲದ್ಯನುದಂತೆ ದೃಢೋನ್ನತದೇಹವು, ಆಷಾಸುಬಾಹುಗಳು, ಆಕರ್ಣವಿಶ್ರಾಂತನಯನಗಳು, ರಜತಗೌರವರ್ಣ, ಸರ್ವದಾ ! ಪ್ರಸನ್ನವದನ, ಯಂತಹ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪವು ಬೇರೆ ಯಿನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದು. ಇದು ಸತೀದೇವಿಯ ದಕ್ಷಿಣಾಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಶೋಭಿಸಕಕ್ಕದು.” ಯಂತೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾರದನು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಸತೀದೇವಿಯ ಸಖಿಯಾದ ವಿಜಯೆ ಯೆಂಬಾಕೆಯು ಕಾರ್ಯಾಂತರದಿಂದ ರಾಜಮಹಿಷಿಯಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವಳು ಸತೀದೇವಿಯ ವಿವಾಹವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೂಡಲೆ ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡು ಸತೀದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿ —

ಸತಿ ! ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಠವು ನಿರ್ದಿಸಿತು. ನಿರಿಸಿಪ್ಪುವಿನವೂ ಯಾವಾತನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ, ಆ ಕೈಲಾಸ ಪತಿಯೊಡನೆಯೇ, ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭವು ಅಶ್ಯುತಕ್ರೈಶ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ” ಅಂದಳು.

ಸತೀದೇವಿಯು, ಯಾವ ವ್ಯಾತನನ್ನೂ ಆಡದೆ, ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳ ಚೂಪಕ ಕಲಿಕಾಸಿಂಭಾಗುಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು, ನಮಸ್ಕರಿಸಿಳಳು.

ಇತ್ತ ನಾರದಮುನಿಯೊಡನೆ ಅರಸಿಯು

“ ವರನ ಧನಸಂಪತ್ತೆಷ್ಟಿರವುಟ್ಟಿಸದೋ ?

ನಾರದ—“ ರತ್ನಗರ್ಭಿತ ಕೈಲಾಸವೇ ಆತನ ರಾಜ್ಯವು, ಯಜ್ಞರಾಜನಾದ ಕುಬೇರನೇ ! ಆತನಿಗೆ ಕೋಶಾಭ್ಯುಕ್ತನು.

ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ರತ್ನಪ್ರಿಯೆಯಾದ ಯಾವ ಅರಸಿತಾನೇ ಕುಬೇರನ ಪೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಿಯಳು ? ಪಚ್ಚೆ, ಮುತ್ತು, ವರಕತ, ವಾಣೀಕೈ, ಮೈತೂಕೈ. ಮುಂತಾದ ರತ್ನಸಮುದಾಯವು ಕುಬೇರ

ರಮೋಬ್ಬಾತನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಯಾರಲ್ಲಿತಾನೇ ಇರುವುದಾ? ಅಂಶಕ ಕುಬೇರನೇ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವಂತಾನ ಸಂವತ್ತಿನ ಪರಿಮಿತಿಯು ನ್ನುರುತಾನೇ ಗೊತ್ತುವಾಡಲು ಶಕ್ತರಾದಾರು ? ”

ಅರಸಿ—ವರನತಾಯ್ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಮೊದಲಾದಬಂಧುವರ್ಗ?

ನಾರದ—ನಗುತ, ವರನವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಿವೊಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೋಷವಿ ಯಿವನಿಗೆ ಕುಲವಿಲ್ಲ, ಗೋತ್ರವಿಲ್ಲ, ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಈತನು ಬಾಂಧವನು. ” ಆದರೆ ಅರಸಿ ! ಮದುವೆಯಾಯ್ತೋ, ನಮ್ಮ ಸಶ್ಮೀರವಿಯು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಾಗುವಳು. ”

ಅರಸಿಯು ನಾರದನ ಕಡೆಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ನಾರದನು ಮರಳಿ

“ ಅರಸಿ ! ವರನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವೆನು. ಯಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಾವುದೋ, ದೋಷವಾವುದೋ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಯಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ದೋಷವನ್ನಿಳಿಸಬಾರದು. ವರನಿಗೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉದಾಸೀನ, ವಾಸಸ್ಥಳವೋ ಸ್ಮಶಾನ, ಚಂದನವೂ, ಚಿತಾಭಸ್ಮವೂ, ಆತನಿಗೆ ಸಮಾನ. ಆವಾಗನೋಡಿದರೂ ಚಿಂತಾಮಗ್ನನು. ಆದರೆ ಆತನ ಚಿಂತೆಯು ಪಾರ್ಥಿವವದಾರ್ಥಗಳೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಸುಖಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆತನು ಸರ್ವದಾ ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿರುವನು. ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಶವಾಸ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ವನಮೂಲಿಕೆಗಳ ಗುಣಾವಗುಣವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಗಿರಿಗುಹಗಳೊಳಗಿನ ಬಿಸಿಜವದಾರ್ಥಗಳ ತತ್ತ್ವಸಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಆತನ ಅಪೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವು ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ತತ್ತ್ವಸಿರೂಪಣಾಸಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಕಾಲಕೂಟವಿಷ್ಣುವಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಷ್ಣವರ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಂದೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಧನದಲ್ಲಿಯೇ, ಆತನು ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿದ್ದು ಕೂಡ ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆಯೂ, ರಾಜಾಧಿರಾಜಕೀರೀಟಿಯಾಗಿಯೂ, ಭಿಕ್ಷುಕನಂತೆಯೂ, ಇರುವನು. ಯಿದುವರೆಗೆ ನಾನು ವರನ ಗುಣ, ದೋಷ, ಅತಾರಮಿಕಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ

ದೊಡ್ಡ. ಈಗ ನೀವು ದೂಪತಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿ ಯಿಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ” ಅಂದು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ದಕ್ಷನಮುಖವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು. ಆತನು ಮರನುರಳಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಪ್ಪರೊಳು ಅರಸಿಯ ಪ್ರವೀಣೆಯಾದ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು.

ಅರಸಿಯ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ “ ಬಡತಿಯೇ ! ಸತೀ ದೇವಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕಳಾದಳು. ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತನೂ, ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಆದ ವರನನ್ನು ಮಡುಕೆ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಧರ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ದಾಸಿ ; ಯೆಷ್ಟರವಳು ? ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿನೇ ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ಸತೀ ದೇವಿಯು ಸಂಗತಿಯು ತಮಗೂ ಮಾಹಾರಾಜರಿಗೂ, ಮನಸರಿಕೆಯಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲವೇಕೋ, ನಾನರಿಯೆ ; ಹೇಗಾದರೂ. ಒಂದುತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ” ಅಂದಳು.

ಅರಸಿ—ಸಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು “ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನನನ್ನು ಯೆಲ್ಲಿತಾನೇ ಆರಿಸುವುದು ? ಮಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಸರಿ ; ನಾವು ಯಾರಿಗಾದರೇ ಕೊಟ್ಟು ಧಾರೆಯೆರೆಯುವೆವೋ ; ಆತನೊತಹನಾದರೂ, ಆತನಲ್ಲಿಯೇ, ನಮ್ಮ ತನುಜೆಯು ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಗುಣದಲ್ಲಿ, ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಧೈರ್ಯಸಾಹಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಮಾನವಾಗಿರುವಾತನ ಕೈಯೊಳೇ ಸತೀದೇವಿಯನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ” ಅಂದಳು. ಕೂಡಲೆ

ದಕ್ಷ—“ ಅರಸಿ ! ಬ್ರಹ್ಮಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ಅರಿತೆನು. ಮಗಳು ಯೆಂತಹ ಗುಣವಂತೆಯೋ, ಅಂತಹ ಗುಣಸಂಪನ್ನನನ್ನೇ ಆರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳೇನಿರರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ವರವೇ ಸರಿಯೆಂದು ನಿರರ್ಥಕವೆನಿಸಿತು. ”

ಕೈಲಾಸಸತಿಯ ಸಂಗತ ಸತೀದೇವಿಯ ವಿವರವು ನಿರರ್ಥಕವೆನಿಸಿತು.

ಮಹಾರಾಜನಾದ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯ ಮದುವೆಯ ಸಮಾ-
ರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾದನು.

ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಲಗ್ನವು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜಭವನವು ಸರ್ವಾ-
ಲಂಕಾರಶೋಭಿತವಾಯಿತು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಯರು ರಾಜ-
ಭೂಷಣಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸೊಂಪಾಗಿರುತ್ತ ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೈಲಾಸ-
ಪತಿಯವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯು ಹೇಳಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ಸಂಗತಿಯೂ
ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಆತನ ಮುಖದ ಜಟಾಜುಟ ಭಸ್ಮ-
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಗಳ ಶೋಭಾಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜಮಹಿಷಿಯೂ,
ರಾಜಕುಟುಂಬಿಕರೂ, ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳೂ, ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಲಿಟ್ಟು
ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ಸುವಾಸಿನಿಯರೆಲ್ಲರ ಏಕವಾಕ್ಯತೆಯು ಸತೀದೇವಿಗೆ
ತಕ್ಕವರನೊಬ್ಬ ಸಂಭ್ರಮಭ್ವನಿಯು ವಿವಾಹಮಂಟಪವೆಲ್ಲವೂ, ತುಂಬಿತು.
ವೊಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿಮಟ್ಟಗೆ ರಾಜಮಹಿಷಿಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ವ್ಯಥೆಗೆ ಅವಕಾ-
ಶವಾಯಿತು. ಅತುಳ್ಳೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನನೊಂದು ನಾರದರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ವಿರೋ-
ಧವಾಗಿ ಮದುವೆಯದಿನವೇ, ಮದವಣಿಗತಿಯ ಕೊರಲಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾ-
ಲೆಯೂ, ವೈಷ್ಣವಿ ವಿಭೂತಿರಾಗವೂ, ಕಟಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿದೊಗಲೂ,
ಮುಂತಾದ ತನ್ನ ವೇಷಭೂಷಣವೇ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ಸತೀದೇವಿಗೂ,
ತಂದಿರುವನು. ವಿವಾಹಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು
ರಾಜಮಾರಿಯಾದೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂದಿಯ ಮೆಚ್ಚುಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾದ ಈ
ಸಮಯದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಯಿನ್ನಾವಾಗತಾನೇ ತರುವುದು ? ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯು
ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವಾತನೇನೋ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಮಹರ್ಷಿಯು ಯಿಾಗುಟ್ಟನ್ನು
ಅರಿತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ? ” ಈತೆರನ ಅರಸಿಯ ಅನುತಾಪಸೂಚಕವಾದ ಆಲೋ-
ಚನೆಯನ್ನರಿತು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಳೂ, ಜನುರೆಯೂ, ಆದ
ವೊಬ್ಬಕೆಯು

“ಅಳಿಯಾದಿರಿಗೆ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಲ್ಲ. ಬಂಧುವರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ
ಆತನಿಗೆ ವಿವಾಹೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಡುವಂತವರಾರು ?
ತಾನೇನೋ ನಿನ್ನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ. ಅಶನು ಹೇಗಿದ್ದನೋ

ಹಾಗೆಯೇ ಮಮವೆಗೆ ತಾನೂ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಮದಪಟಿಗಿಗೂ ಅದೇ ವೇಷವನ್ನೇ ಅಳವಡಿಸಿದನು.”

ಮತ್ತೊಬ್ಬಗೆ—“ಸತೀದೇವಿಯು ಐಶ್ವರ್ಯಪತಿಯೇ ಸರಿ; ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಸಮಸ್ತೈಶ್ವರ್ಯಸೂಪನ್ನಿಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಸುವುದು. ಮೇಲೂ ರಾಜಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕಿಂತಾನೇ ಏನು ಕೊರತೆ? ಹತ್ತುಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರಿಶಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೇ ಕಷ್ಟತೋರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಯು ನಿನಗೂ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರೇಮಪುತ್ರಿಯಷ್ಟೇ?”

ಈ ಮಾತುಗಳು ಅರಸಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಹಿತವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಜನಾನಿಮಗ್ನಳಾದ ರಾಜಮಹಿಷಿಯು ನಾರದರನ್ನು ಕುರಿತು

ಅರಸಿ—“ನಾರದರೇ ! ಅಳಿಯಾದಿರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ವಿವರಿಸಿದಿರಿ? ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹಮಹಾಸಮಾರಂಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರುಮಂದಿ ತುಂಬಿದ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಂದಿರು ವಧುವಿಗೋಸ್ಕರ ತಂದ ಮಂಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದವು ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆ, ಸ್ವರ್ಣಕಲಯ, ಯಿವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮೊದಲುಜತೆ ಕೈಬಳಿಯಾದರೂ ಇರಬೇಡವೇ? ನನ್ನ ಮಗಳು ಯೋಗಿನಿಯಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ತಾನೇ ಮರಿದಾದೆಯಿದ್ದೀತೆ?.. ಅದಳು.

ನಾರದ—ಅರಸಿ ! ನಮ್ಮ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಮಗಳು ಸತೀದೇವಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯಾದಳು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಿಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತೂ ಆಡಬಾರದು. ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯು ಗೃಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣವಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯಂದಿರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ ಆಕೆಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನೂ ಸಂಸಾರಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುರಾಗವನ್ನೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಈತೆರನಾದ ನಾರದರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಸಿಯು ಸಂತುಷ್ಟಳಾದಳು.

ವಿವಾಹಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಳಿಯನ ಮತ್ತು ಆತನ ಪರಿನಾರದ ವೇಷಭೂ

ಷೆಗಳೂ, ಭಾವಭಂಗಿಗಳೂ, ಮಹಾರಾಜನಾದ ದಕ್ಷನಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾ ಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ಅಳಿಯಂದಿರೂ, ಅವರ ಪರಿವಾರವೂ, ಕೆಲವರು ಕುದುರೆ, ಕೆಲವರು ಆನೆ, ಕೆಲವರು ರಥ ಮುಂತಾದ ಯಾನವಾಹನಗಳೊಡನೆ ತತ್ತ ದುಹಿತ ವೇಷಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದ ರಾಜಮರಿಯಾದೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂದಿಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು. ಯಿತರ ಅಳಿಯಂದಿರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣವೇತ್ರಧಾರಿಗಳೂ, ರೂಪವಂತರೂ ಆದ ಶ್ರೀಷ್ಠ ತಮವಾದ ವೇಷ ಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕಿಂಕರರಿರುವರು. ಅವರವರ ವಂಶಾಚಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವರು. ಸದೀನಜಾಮಾತನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲಧಾರಿಗಳೂ, ವಾಸರಮುಖಿಗಳೂ, ವಿಕೃತಾಕಾರಿಯಾದ ನಂದಿಯೂ ಇರುತ್ತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಅಪವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಕಾಡು ಜನರವಾಗೆ ತಪಸ್ವಿಗಳ ಆಕಾರದಿಂದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂತ್ರಧಾರಿಗಳೂ, ಸದೀನ ಜಾಮಾತನೊಂದಿಗಿರುವರು. ಈ ಪರಿವಾರವ ವಿಕಾರವನ್ನೂ, ಅಮೃತಭಾವವನ್ನೂ ನೋಡುವ ರಾಜಕುಟುಂಬವರೂ, ನಗರಸಿವಾಸಿಗಳೂ, ಮಹಾ ರಾಜರಿಗೊತ್ತವ ಬಂಧುಜಾಲವು ವೊರೆಯಿತು ? ಕಾಡುಜನರೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ತಾನೇ ಇರುವರು; ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸತಲ್ಲ. ಅಳಿಯನ ಸದಾಸುಂದಮಯ ಭಾವವೂ, ಸರಳ ಮತ್ತು ಮಧುರವ್ಯವಹಾರವೂ, ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಸನ್ನಮುಖವೂ ನೋಡುವವರು ಬಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಿತರ ಏಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನ ಸನ್ನು ನುಗ್ಗಿಸದೆ ಸಂತೋಷಾಂತರಾಗಭರಿತರಾಗಿರಾತಿರರು. ರಾಜಾರಾಣಿಯರ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಯ, ವೈವಾಹಿಕಸಂಬಂಧ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ಈಸರಿಯಾಯ್ತು.

ಸತೀದೇವಿಯು ಭಾವವಿಂತಮುದು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಯಾರಿಗೆತಾನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ? ಸಾಧುಸನ್ಮೃತ್ಯುನಿಗಳಮೂಲಕ ಯಾವ ಮಹಾನುಭಾವನ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು, ಆವಾತನನ್ನು ತನ್ನ ಯಿಷ್ಟವೈಸದಂತೆ ಹೃದಯಕಮಲದಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೋ, ಅಂತಹ ಮಹಾರೋವನು ಈ ದಿನ ಪತಿರೂಪನಾಗಿ ಸತೀದೇವಿಯ ಸಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವನು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತೀದೇವಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಉದ್ದಾಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ

ತಾನೇ ಶಬ್ದಜಾಲಗಳಿದ್ದೀತು ? ಯೊತಹ ಮಹಾಕವಿಯುತಾನೇ ಶಕ್ತನಾ ದಾನು ? ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣೊಂದಾದಬಳಿಕ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಆ ಚಾರುಚಂದ್ರಸಿಂಧಿತಮುಖಶೂ, ಆ ರಜತಗಿರಿಸಿಂಧದೇಹಶೂ, ಆ ಪರಿಘಬೃಹದಾಬ್ಜಹೃದಯಶೂ, ಆ ಪ್ರಾಸಾದದ್ವಾರಸದೃಶ ವಿಶಾಲವಕ್ಷಸ್ಥಳವೂ, ಆಕೋಕನಂದೆ ಸಿಂಧಿತಚರಣಶೂ, ಸತೀದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

“ಪ್ರಭುವೇ ! ಸತಿಗೆ ಪ್ರಭುವೇ ನೀನು ! ಸತಿಯು ಜನ್ಮವು ನಿನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೆ ! ಬ್ರಹ್ಮನಿಯಮವು ಕೂಡ ಯಿದೇ ! ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಹಧರ್ಮಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತಮಳೆಂದು ಭಾವಿಸು.”

ಮದುವೆಯಾದಬಳಿಕ ಸತೀದೇವಿಯು ಕೈಲಾಸಪುರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದಳು. ಸತೀದೇವಿಯ ಆಗಮನದಿಂದ ಕೈಲಾಸವು ಅಭಿನವಪ್ರೀಧಾರಣ ಮಾಡಿತು. ಹೂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪರಿಮಳಶೂ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮನುಷ್ಯಶೂ ಉಂಟಾದವು. ಸನ್ಮಾನ್ಯಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರಿಯಾದನು. ಧನ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ತೃಗಳಲ್ಲಿಕೂಡ ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯ ಅರ್ಧಗಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು.

೨

ಹೀಗೆ ಕೆಲವುನಿ ನ ಕಳೆದಬಳಿಕ ಪ್ರೇರದಾನೊಂದು ವಸಂತಾಗಮನಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸವು ಅಶ್ವರ್ದ್ರ ಪ್ರೀಧಾರಣಮಾಡಿತು. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಹನಿಯುದುರುತಿರುವುದು ಕೈಲಾಸದ ತರುಲತಾಪಾನವು ಪತ್ರಪುಸ್ಪಗಳಿಲ್ಲದ ಶೋಭಾಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಋತುರಾಜನ ಐಂದ್ರಜಾಲಿಕ ಸ್ಪರ್ಶಿಯು ಅವುಗಳ ಆಪಾದನುಸ್ತಕಶೂ, ನನಕಿಸಲಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುನಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಪರವತರಾಯನು ಶುಭ್ರವಾದ ತುಷಾರವಸನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಶ್ಯಾಮಲ ಕೈನಾಲವಸನ ಪರಿಧಾನಮಾಡಿ, ಶ್ವೇತ, ಲೋಹಿತ, ಪಾಟಲ, ಮುಂತಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಒಣ್ಣಾದ

ಗೊಂಡಲುಗೊಂಡಲುಗಳಾಗಿ ಅರಳುವ ಹೂಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣು, ಹೆಜ್ಜೆಗಳ, ಮತ್ತು ಪಾದದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಲೋಕಮೋಹಕನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವನು.

ತುಷಾರಗಾಶಿಮೆ ನೂರಾರು ಕಾಲುವೆಗಳು ಝರಝರನಿನಾದದಿಂದ ವಿರಾಮಲೇಕನಿಲ್ಲದೆ ನಿವ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಚಳಗಂಜಿವ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಷ್ಣಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಶ್ರಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೈಲಾಸವು ಪುನಃ ಸ್ವಸ್ವರೂಪವ ತಾಳಿತು. ಕೈಲಾಸದ ಉಪವನನಮೂಹವು ಮರಳಿ ಮರಿಮಂಜಿಗಳ ಝೀಂಕಾರದಿಂದ ಮುಖರಿತವಾಗಿ, ಕೋಗಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಭಾವಭೀರುವಾದ ಕಸ್ತೂರಿಪ್ಪುಗವು ಸ್ನೇಹಾಭಿಷಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಚಮರೀವೃಗವು ಪರವೃತದ ಶಿಲಾಲೂತದಮೇಲೆ ನಿಂತು, ನಾಸಾರಂಧ್ರಪ್ರಸಾರಣದ್ವಾರ ವಸಂತಾಸಿಲಮುಖಸ್ವರೈಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭುತರಾಜನ ಆಗಮನದಿಂದ ಕೈಲಾಸದ ತರುಲತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಪಶುಪಕ್ಷಿವೃಗಸೂಕುಲವೂ ಈಗ ನವೀನ ಸ್ಥೂರ್ತಿಯನ್ನೂ, ನವಜೀವನವನ್ನೂ ಧಾರಣೆಮಾಡಿವೆ.

ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವೊಂದು ಪಿಬರದಮೇಲೆ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸ್ಫಟಿಕಶುಭ್ರಪ್ರಾಸಾದವಿದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷನಮೂಹವು ಮುಹಲಾಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಸಾದವು ಜನರಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಗಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೂ ಸ್ನಿಗ್ಧವೂ, ಪ್ರಶಾಂತವೂ, ರಮಣೀಯವೂ ಆಗಿದೆ. ತನ್ನೋವನದ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪವನಸೌಂದರ್ಯ ಸೂರ್ಯೋಗವಾಗಿ ತಪಸ್ವಿಗೂ, ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯಸುಖಭೋಗಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಮೀಪದಲ್ಲೊಂದು ಪುರಾತನ ಉತ್ಕೃತವಾದ ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷವು ವಿಶಾಲವಾದ ಶಾಖಾಪ್ರಶಾಖೆಗಳಿಂದ ನಿಂತಿದೆ. ಆ ಮಹಾವೃಕ್ಷದಕೆಳಗೆ ಸ್ವಭಾವನಿರ್ಮಿತವಾದ ಶಿಲಾಮಯನೇದಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಮೇಲೆ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಾಸನಾಸೀನನಾಗಿ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಪದ್ಮಾಸನದಿಂದ ಶೋಭಿಸುವನು. ಆತನ ಯಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸತೀಹೇಮಿಯು ವೊಂದಾನೊಂದು

ವನಲತೆಯು, ಆ ದೇವದಾರು ಪೃಷ್ಠವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವುದು. ಸಂಜೆಯ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೆಂಬೆಗಳಲ್ಲಾ ಡುತ ಆಗಿಂದಾಗ ವೊಂದೆ ರಡು ಹೂಗಳು ದೇವದಂಪತಿಗಳ ತಲೆಯನ್ನೋಲುದುರುತಿರುವುದು. ಯಾ ತರುಲತಾದ್ವಯವು ಭಕ್ತಿಭರದಿಂದ ದೇವದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ದಾನದಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಜಟಾ ಜುಟವೂ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯೂ, ಸರ್ವಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಭೂ ತಿರಾಗವೂ, ಕಟದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರಚಮುವೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಸತೀದೇವಿಯ ವೈಷಭಾಪ್ನಾಡಿಗಳೂಸಹ ಪತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು. ಆಕೆಯ ವೈವೇಕಿ ಗೃಹಿಣಿವನವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಋದ್ರಾಕ್ಷದಾ ವವು. ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಪಲಯಗಳು, ಜೋಲಾಡುತಿರುವ ಕೇಶಭಾರವು, ಆಕೆಯ ಕಟಸ್ತಂಭಗಳನ್ನಾವರಿಸಿ ಶಿಲಾತಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವುದು. ಉಭಯರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ತ್ರಿಶೂಲಧಾರಿಯಾಗಿ ಪಸ್ತಿಯು ನಿಂತಿರುವನು. ಅಸ್ತಗಾಮಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ದೇವದಂಪತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶೋಭಾಪುಷ್ಕರಣರು. ನಂದಿಯು ಯೆವೆಯಿಕ್ಕವೆ ಅನುನೋತ್ಕುಲ್ಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ದೈವವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಪಿತೃಭಕ್ತಿಪರಿಪೂರಿತನಾದ ಪುತ್ರನು ಯಾವ ಭಾವದಿಂದ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳನ್ನೂ, ಅನುರಾಗವೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಯೆಗಳು ಯಾವ ಭಾವದಿಂದ ಯಿಷ್ಟದೇವ ದೇವಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ, ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವರೋ, ನಂಬಿಯುಕೂಡ, ಆ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ದೇವದಂಪತಿಯರ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು.

ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಜೀವನ ಸುಖಮುಖನಂಬಂಧವಾಗಿ ಕರ್ಪೋಪಕಥನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಉಪವನದ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ತರುಲತೆಗಳು ನಿಶ್ಯಬ್ದದಿಂದಲೂ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಜಲಿಸಿದೆಯೂ, ಅವರ ಕರ್ಪೋಪಕಥನಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನಿಂತಿರುವವು. ಅವುಗಳ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆ ಕಿರಣಸಮೂಹದಿಂದ ಪರ್ಮತಶಿಖರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತ ದಿವಾಕರನು ಅಸ್ತಮಿತನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಅದೇಕವೆಗೆ ಅಂಗುಲಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು —

“ದೇವಿ ! ಇತ್ತನೋಡು. ಈ ಸೂರ್ಯನು ಯಾ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ, ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಿರಣರಾಶಿಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಿಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಬಗೆಯ ತೇಜಸ್ಸು, ಆ ದೀಪ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಾರ್ಧಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ, ಆತನು ತೇಜೋಹೀನನಾಗಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಬಿಡುವನು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜೀವನವೂ, ಯಿದರೂ ತೆಯೇ ; ಈಗ ಯಾರಾದರೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ, ಗೌರವದಿಂದಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತರೋ, ನಾಳೆ ಅಂತವರು ಯೆಲ್ಲೋ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿಬಿಡುವರು. ಹೇಗೂ, ಮಾನವನು ಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ನೀರಿನಮೇಲಣ ಗುಳ್ಳೆಯಂತಹ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯೆಂದು ನಂಬಿರುವವನು.

ಸತೀದೇವಿ—ಸೂರ್ಯದೇವನು ಅಸ್ತಮಿಸಿ ಉದಯಿಸುವಂತೆಯೇನೇ ಮಾನವನ ಜೀವನವುಕೂಡ ? ಅದೇಕೆ ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು ? ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ಯಾವುದನ್ನು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣವೆಂಬರೋ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನೇ ಉದಯಾಸ್ತಗಳೆಂಬರು. ಆದರೆ ದಿವಾಕರನ ದೈನಿಕ ಉದಯಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿನಂತೆ ಆತನ ತೇಜಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಹಾಗಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸಜನ್ಮದ ಜತೆಯಲ್ಲೂ, ಮಾನವನು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ, ಉನ್ನತಿಕೆಯಿಂದ ಅತ್ಯುನ್ನತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಯಾವಾತನಾದರೆ ಕೇವಲ ಧರ್ಮಹೀನನೋ, ಆತನು ದಿನೇದಿನೇ ಅಧೋಗತಿಗೂ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

ಸತೀದೇವಿ—ಸೂರ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗತಿಯಿಲ್ಲವೇನು ? ಅಂತವರು ಬಹುಕಾಲ ಅಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕುದೇನು ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ಅಲ್ಲ, ದೇವಿ ! ಹಾಗಲ್ಲ. ಜೀವೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಗುಣದಿಂದ ಪಾಪದ ಫಲಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಅಧ್ಯುನ್ನತಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿವತ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ; ಇದೀಗ ಪ್ರಕೃತಿಸಿಯವುವು.

ದೇವದಂಪತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಆನಂದಮಯವಾಗಿ ವಾದಾನ್ವಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಿಂಪಾದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿತು. ಬಡನೊಡವೆಯು ಅವರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ

ತಪಸ್ವಿಯೊಬ್ಬಾತನು ರಾಗಸ್ವರಲಯಾದಿಗಳೊಡನೆ ಕೈಲಾಸ ಮತ್ತು ದೇವ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಬಂದನು.

ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯ ವಿಷ್ಣುಧ್ವನಿಯು ಸತೀದೇವಿಗೆ ಆಜನ್ಮಪರಿಚಿತ ವಾದುದು. ಕೇಳದಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕೆಯ ಶರೀರವು ಪುಲಕಾಂಕುರವಾಗಿಬಿ ಟ್ಬಿತು. ಆಕೆಯು ಹರ್ಷದಿಂದಲೂ, ಗದ್ಗದಕಂಠದಿಂದಲೂ, ಕೈಲಾಸಪತಿ ಯನ್ನು ಕುರಿತು:—“ಮಹಾಪ್ರಭುವೇ ! ಈ ಧ್ವನಿಯು ಮತ್ತಾರದೂ ಅಲ್ಲ. ದೇವರ್ದಿಯಾದ ನಾರದರು ಶುಭಾಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.”

ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಕೇವಲ ಶುಭ್ರತೆಯಿಂದಲೂ, ನಗೆಮೊಗದಿಂದಲೂ, ದಶ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಾರದಮಹಾ ಮುನಿಯು ಆ ದೇವದಂಪತಿಗಳ ಸಮುಖವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಪರಸ್ಪರ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಭಿವಾದನ ಅಭ್ಯರ್ಥನಗಳಾದಬಳಿಕ ದೇವರ್ದಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಕಶಿಲಾಮಯಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾದನು. ಸತೀದೇ ವಿಯು ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

“ಮಹರ್ಷಿಗಳೇ! ಕನಬಲನಗರವ ವೃತ್ತಾಂತವೇನು? ತಂದೆಯೂ, ತಾಯಿಯೂ, ಇತರರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರಲ್ಲವೇ ?”

ನಾರದ—ಶ್ಲಾಘ್ಯತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು. ಸಿಮ್ಮ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳೂ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರು.

ಸತೀದೇವಿ—“ತಂದೆಯು ಯಾವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಶಲವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ?”

ನಾರದ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ವೈರದುಬಗೆಯ ಮಹಾಯಜ್ಞವನ್ನು ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದಲ್ಲಿರುವನು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿರಿವಂತನೂ, ಪಂಡಿತನೂ, ಮೂಢನೂ ಮುಂತಾದ ಯಿತರ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಮಾಡುವನು. ಈ ಮಹಾಕ್ರತು ಸಮಾರಂಭವ ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿರಾಮ ದೊರೆಯದಿರಬಹು ದೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ.”

ಸತೀದೇವಿಯು ಕೇವಲ ಸಂತೋಷದಿಂದ—“ದೇವರ್ಷಿಗಳೇ !

ತಂದೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಆ ಮಹಾಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಕರೆವೊಯ್ಯಲು ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿರುವಿರೇನೋ ?”

ನಾರದ—ಇಲ್ಲ ; ತಾಯೇ ! ಇಲ್ಲ ; ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಯಾವಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಣರು. ನಾನು ಮಾರ್ಗವಶ ದಿಂದ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವಿಲ್ಲದುದ ರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬಾಶಯದಿಂದ ನಾನಾಗಿ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂ ದೆನು.

ಸತೀದೇವಿ—“ತಂದೆಯು ಯಿಂತಹ ಮಹಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡು ವಾಗ ದೇಶದೇಶಾನ್ತರದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಮನ್ತ್ರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅಂ ತಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಹ್ವಾನವಿಲ್ಲದೆಯೂ, ವರ್ತಮಾನವಾದರೂ ಕೊಡದೆಯೂ ಇವರು ಕಾರಣವೇನು ?”

ನಾರದ—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆನಾನು ಹೇಗೆತಾನೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿತಾಯೆ? ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಚಿತ್ತವೈಕಲ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಯಜ್ಞ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು.”

ಸತೀದೇವಿಯು ವಿಸ್ಮಿತೆಯಾದಳು. ಆಕೆಯು ಗದಗದಸ್ವರದಿಂದ “ಹೇ ತ್ರೋಧನ ! ನಾವು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವೇನು ?”

ನಾರದ—ಕೈಲಾಸಪತಿಯಾದ ಶುಕರನ ನಡತೆಯಿಂದ ತನಗೆ ಅವ ಪಾನವಾಯಿತೆಂದಾತನಿಹಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದರ ಪ್ರತೀಕಾರ ವಾಗಿ ಆತನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಬಾಧುಷಾಲವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕರೆದು ನಿಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆಯಕೊಡಬೇಡಿ ಉದ್ದೇಶವಾತೆ.”

ಸತೀದೇವಿ—ತಾಯಿಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನು ?

ನಾರದ—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೇನು ? ಆಕೆಯು ಬಹು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಳಾದರೂ ಪ್ರಜ್ಞಾವತಿಯು ಆಕೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಭಾಗ ದಲ್ಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಿದರಿಂದ ರಾಜಮಹಿಷಿಯು ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆರೆದು ಸಂತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವಳು. ಆದರೂ ತಾಯೇ ! ಇನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು.

ಈ ಪೂತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾರದನು ದೇವದಾಸತಿಯರ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ತೆರಳಿದನು. ನಂತರ ಸತೀದೇವಿಯು ವಿಸೀತಕಾಗಿ ಕೈಲಾಸಪತಿಯೊಡನೆ—

“ಹೇ ಮಹಾಪ್ರಭೋ ! ತಂದೆಯು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವಾದಂತೆ ಯೆಣಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?”

ಕೈಲಾಸಪತಿ—“ದೇವಿ ! ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ವೈದಾನ್ಯವಾದುದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವಸಭೆಯಿಂದ ಬಂದ ನಿಮನ್ವರವಂತೆ ದೇವಗಣದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೆನು. ದಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸಭೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಿತರರು ಆತನಿಗೆ ಮರಿಯಾದೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದುವೇನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು, ಯಿದೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿನಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ವ್ಯಥೆಗೀಡಾಗುವೆಯೆಂದು ನಿನಗೊಳಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.”

ಸತೀದೇವಿ—ಪ್ರಭುವೇ ! ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು. ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪೋಷಿಸುವ ಕನಬಲ ನಗರವನ್ನು ಕುರಿತು ತಂದೆಗೆ ಸಮಸ್ತ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಬರುವೆನು.

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ದೇವಿ ! ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ದೋಷದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದು. ಈಗ ನೀನು ಹೋದುದಾದರೆ ಅನುಯಯಿಸಿದ ನಿನಗೆ ಆತನು ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವನು.

ಸತೀದೇವಿ—ನನಗೆ ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಾನಾದರೆ ಆತನಬಳಿ ಯಾವ ಅಪರಾಧವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ಸತಿ ! ನೀನು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಸರಳವ್ಯವಯವಿ. ನೀನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಲ್ಲ. ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೂ ಬೇರೆ ಅಸುಗತವಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂತನು ಯಾವ ಕುಸುಮ ತಾನೇ ಹಿಂದೆಗೆಯುವನು ? ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಅಪಮಾನಪಡಿಸಿದನು, ಅದುವರಿಂದ ನನಗೆ ಆತನು ಅನುಯಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅರಿತೆನು.

ನಿನಗಾದರೂ ಮಾನಭಂಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತನು ಹಿಂಜರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಗೌರವಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಆತನು ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವನು. ಆದುವರಿಂದ ಆಹ್ವಾನವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಗುವುದು ತಕ್ಕದ್ದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನೀನೇ ಯೋಚಿಸು.

ಸತೀದೇವಿ—ಪ್ರಭುವೇ ! ನಾನು ತಮಗೇನೊಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಲಿ ? ಮಗಳು ತಂದೆಯಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವೇಕೇ ? ಅದರಲ್ಲೂ ದೇವ್ವಿನಾರದರ ಮುಖವಚನದಿಂದ ತಾಯಿಯು ನನಗೋಸ್ಕರ ಅನ್ನಸಾನೀಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಶೋಕಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿರುವಳೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ, ಅಪಮಾನಭಯದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆಯಿರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾದೀತೇ ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—“ದೇವಿ ! ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮುದೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಬಾರದು. ನಿನ್ನ ಯಿಚ್ಛೆ ಬುದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕದು. ಆದರೂ ನನಗೇನೋ, ಈ ಯಜ್ಞದ ಪರಿಣಾಮವು ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯಪಕ್ಷವಾಗಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ನಂಬುಗೆಯಿರುವುದು.”

ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ನಂದಿಯು ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕನಬಲನಗೆ ರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧವಾದನು. ಸತೀದೇವಿಯು ತಂದೆಯಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ; ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಯಾವಬಗೆಯ ತಪಸ್ವಿನಿಯ ವೇಷದಿಂದಿರುವಳೋ, ಅದೇ ಅಲಂಕಾರದಿಂದಲೇ ಕನಬಲ ನಗರವನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಆಕೆಯ ಕೂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವತೀಕಮಣಿಮಾಲೆ, ಕರಗಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕಂಕಣ, ಸರ್ವಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಭೂತಿರಾಗ, ಲಲಿಟದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುರಾತ್ರ, ಕೇಶದಾ ಮವು ಆಗುಲ್ಲುಲಂಚಿವು, ಅಪೋಣೀಬಿಡ್ಡವು, ಗೌರಿಕವಸನ ಪರಿಧಾನವು, ಈತೆರನ ಅಲಂಕಾರಧೂಷಿತೆಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿತಿಯು ಕನಬಲನಗರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂದಿ ವಾಹನಾರೂಢಿಯಾಗಿ, ತಂದೆಯ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು. ಕನಬಲ ನಗರನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುದಿದವರು ಆಕೆಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ

ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭೂನತರಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗನಮ ಸ್ಥಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯು ಮಾನಮುದ್ರೆಯಿಂದ ರಾಜ ಪ್ರಾಸಾದದ ವೊಂದು ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಳಿಯಿಂದ ತೂಬಿದ ಮೈಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಸೇರಿ, ಕೇವಲ ಮಧುರಸ್ವರ ದಿಂದ “ತಾಯೇ ! ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನು.” ಯೆಂದಳು.

ಸಜೀವನ ಮುತ್ರದಂತೆ ಆ ಧ್ವನಿಯು ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಆಕೆಯು ಚಮಕಿತಳಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ದಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು “ತಾಯೇ ! ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ ?” “ತಾಯೇ ! ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ ?” ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಬೇಗಬೇಗ ಸತೀದೇವಿಯ ಮುಖಚೂಟನ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಆ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿರಿದ ಯಿಬ್ಬರ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಸ್ತಂಭದೇಶಗಳು ತೊಯ್ದು ಬಿಟ್ಟವು.

ಸತೀದೇವಿಯು ತಾಯನ್ನು ನೋಡಿ—

“ತಾಯೇ ! ನಾನೊಂದುಬಾರಿ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬರುವೆನು.”
ಆದಳು.

ರಾಜಮಹಿಷಿ—“ಬೇಡ ತಾಯೇ ! ಅರಸನು ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವನು. ಯಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.”

ಸತೀದೇವಿ—“ತಾಯೇ ! ನಾನು ತಂದೆಯನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲ. ವೊಂದುಬಾರಿ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿಬರುವೆನು.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸತೀದೇವಿಯು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದಳು.

ರಾಜಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯು ಅಣಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಾಧುಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನರಿತ ಪಂಡಿತಸುತಲಿಯೂ, ಮಹಾ ತಪಸ್ಸಂಪನ್ನರಾದ ಯೋಗಿಗಳೂ, ಸ್ತೋತ್ರಕೇಶೂ ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದಿತು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಅಪ್ಪಿಪ್ಪುಶ್ವರೈಯೆ ಮಿತ್ರಿಯಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞೋಪಕರಣಗಳೂ, ತಪ್ಪವಾರಾಭವೂ ವರ್ಣನಾತೀತವು. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಶೀಯವಸನಸಿದ್ಧಿವಾದ ಚಂದ್ರಾಶವವೂ, ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯೂ, ಯಜ್ಞಗುಂಡದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಋತ್ವಿಗ್ಗಣವು. ಸಟ್ಟಸಡುವೆ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು. ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೋಮಧೂಮವು ದೆಸೆದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆವಿರತ ಆಹುತಿದಾನದಿಂದ ಅಗ್ನಿಪ್ಪಾಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ, ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮುಖವು ಕೆಂಪುಣ್ಣವಾಗಿ, ಆತನು ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿದ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವನು. ಸತೀದೇವಿಯು ಆಗಮನವನ್ನು ನೋಡಿ ನೆರೆದಿರುವ ಸಭಿಕರು ಸುಭ್ರಮಾಸ್ವಿತರಾಗಿ, ದಾಂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸತೀದೇವಿಯು ತುಡೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಋತ್ವಿಗ್ಗುಗಳ ಕಂಡದಿಂದ ದೊರೆಯಿಳುವ ವೇದಮಂತ್ರವು ಸೀರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೋತೃವಿನ ಆಹುತಿಗ್ರದಾನವಸ್ತುವು ಚಲಿಸದಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ದಕ್ಷನು ಯಿವಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೆಂದು ಸುತ್ತಲೂ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಸಾರಮಾಡಿದನು. ಸತೀದೇವಿಯು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧಳಾಗಿ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯ ಬಳಿ ನಿಂತಿರುವಳು. ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷನ ಮುಖವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು. ಆತನು ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರಿತವಾಗಿ ಗದ್ದದ ಸ್ವರದಿಂದ “ ಸತೀ ! ತಾಯಿ ! ನನ್ನಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ ? ” ಅಂದನು.

ಹೀಗೆಂದ ಉತ್ತರಕ್ಷಣಕ್ಕೆನೇ ಆತನ ಭಾವವು ಬೇರೊಂದುಬಗೆಗೆ ಮಾರ್ಪಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆತನ ಹಣೆಯೊಳಗಿನ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಸ್ನಿಗ್ಧತರ್ಪಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದುವು. ಮುಖಮುಣ್ಣುಲವು ಅಸ್ತಮಯಸಮಯದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಶೋಭಿತವರ್ಣಮಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆತನು ಕೇವಲ ಕರ್ಕಶಘ್ನಸಿಯಿಂದ—

ಸತಿ ! ನೀನಿಲ್ಲಿ ಯೇತಕಿರಬೇಕು ? ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿನ್ನವ್ವಾರು ಬರಬೇಕೆಂದವರು ? ” ಯೆಂದನು.

ವಿಷಮಯವಾದ ಶರಾಹತಿಯಂತೆ, ತಂದೆಯ ಆ ಕಠೋರವಾಕ್ಯವು ಸತೀದೇವಿಯ ಮನುಷ್ಯಶರಣವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿ

ಅವನು ನಾಚುಗೆಗೆಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಅವನು ಉನ್ಮತ್ತನು ! ಅವನು ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಜ್ಞಾನಹೀನನು.

ಸತೀದೇವಿ—ತಂದೆಯೇ ? ಆತನು ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲದಾತನೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಉನ್ಮತ್ತನೇ ಆಗಲಿ, ಆತನೇ ನನಗೆ ಪರಮದೈವವು ! ತಾವು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ಆತನನಿಂದಾವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಣವೇ ನನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು.

ದಕ್ಷನವೈಯೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರೋಧವಶವಾಗಿ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಯೇನಹೇಳುತ್ತಿರುವನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಕಟಕಟನೆ ಹಲ್ಲುಕಡಿಯುತ್ತ

ಎಲಾ ದುರ್ಮನೀತೇ ! “ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನವಾಯ್ತು.”

ಸತೀದೇವಿ—ತಂದೆಯೇ ! ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಹ್ಲಮಿಸು, ಅಥವಾ ನಾನು ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸು, ಅಂತಹ ಅಪರಾಧವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲವೇ ?”

ದಕ್ಷ—“ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ನಿನಗೆ ಮರಣವೇ ! ಯಿಂದಾದರೆ ನೀನು ಸಾಯುವೆ; ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುವೆನೋ ; ಆ ದಿನವೇ ಆ ಅಪಮಾಧಮನ ಸಂಪರ್ಕವು ನನಗೆ ತಪ್ಪುವುದು. ಯಾವಾಗ ಅದು ತಪ್ಪುವುದೋ, ಆಗಲಿ ! ಅವನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳು ನಾಶಗೊಂಡಾವು.

ಸತೀದೇವಿ—ಇದೇನೋ ; ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯು ? ನನ್ನ ಸಾವಿನಿನ್ನಾ ನೀವು ಶಾಂತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ? ನನ್ನ ಸಾವಿನಿನ್ನಾ ನೀವು ಶಾಂತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ?”

ದಕ್ಷ—“ಇಲ್ಲ.”

ಸತೀದೇವಿ—“ತಂದೆಯೇ ! ಈಗ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ನನ್ನ ಸಾವಿನಿಂದ ನೀವು ರಾಗದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದವರಾಗುವಿರೋ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಆನಂದಾನುಭವವು ಮತ್ತಾವುದು ! ನಾನೇನೋ ; ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞಾಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡುವೆನು. ಆದರೆ ತಾವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದುಮಸಲ ಹೇಳಿ, ಇವೇಯೋ, ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಆದೇಶವು.”

ದಕ್ಷ—“ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಮಾತು ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿ ಸಲಃರದು. ನಾನು ವೊಂದುಬಾರಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು.”

“ನಿನ್ನ ಸಾವಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.”

“ನಿನ್ನ ಸಾವಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.”

“ನಿನ್ನ ಸಾವಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.”

ದಕ್ಷನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಧುಗಳಸೇಕರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟೇಹೋದರು. ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸತೀದೇವಿಯು ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಯಜ್ಞಗುಂಡವ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಗಸನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ತಾನುಟ್ಟಿರುವ ಗೌರಿಕವಸನವನ್ನು ಆಪಾದಮಸ್ತಕಾಂತವಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ, ಚಿತ್ರಪ್ರತಿಮೆಗಳಂತಾಗಿ, ಆ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರೂ, ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಯಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಯಾರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೋಡುತ್ತನೋಡುತ್ತ ಸತೀದೇವಿಯು ಶರೀರದಿಂದ ವೊಂದು ಬಗೆಯ ಅಪೂರ್ವಜ್ಯೋತಿಯು ಹೊರಗಾಗಿ, ಅದರ ಪ್ರಭೆಯು ಹೋಮಗುಂಡದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಸಿಸ್ತೇಜವಾಗಿಸಿ, ಆ ಜ್ಯೋತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದಿಂದ ಹೊರಗಾದ ಜ್ಯೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲೆತು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ವೊಡೆದ ದೇವೀವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಸತೀದೇವಿಯ ಪೃಥದೇಹವು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿತು.

ದಕ್ಷಯಜ್ಞದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಸಿಷ್ಟವೋಜನವು. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂದವನನ್ನು ಪ್ರತೀಕಾರಸಮರ್ಥನಾದ ಸಪ್ತತ್ರನು ಯಾವಬಗೆಯಾಗಿ ಭ್ರೂಸಮಾಡುವನೋ, ಆ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಾಧಿಪತಿಯ ಅನುಚರಗಣವು ಒಂದು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯನ್ನು ಸಿರ್ನಾಮಮಾಡಿವರು. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಮೋಘಗ

ಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅರಮನೆಯಿದ್ದಿತೋ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದರ ಗುರುತು ಕೂಡ ಯಿಲ್ಲ. ಸತೀದೇವಿಯು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಳೋ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಹೋಮಗುಂಡವೂ ಈಗಲೂ ಯಿಷ್ಟು ಉಕ್ಕು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕನಖಲನಗರವು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಪತ್ತೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಯಿತು. ಸತೀದೇವಿಯು ಅವಮಾನರೂಪವಾದ ಪಾಪಫಲದಿಂದ ಕನಖಲನಗರವು ಸ್ತುತಾನವ್ಯಥವಾಯಿತು. ಗಂಗಾನದಿಯೊಂದುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ವದಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಕಲಕಲಸಿನಾದದಿಂದ ಅದರ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತ ಈ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮುಗಿಯಿತು

ಸವಿನುಡಿ

ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಮಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!

ಭುವನಮೋಹಿನಿ

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!!

“ಶಕ್ತಿ” ವಾಧವೀಕಂಕಣ ಮುಂತಾದ ನವನ್ಯಾಸ, (ನಾವಲು)ಗಳ ನೋಡಿದಿರುವ ಸಮಸ್ತಗ್ರಾಹಕರೂ ಯಿದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ವೋದತಕ್ಕುದು.

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!

ಜರ್ವಿನ್ ದಾರ.

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!!

ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಚಿತ್ರಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಗ್ರಾಹಕನೂ ಓದತಕ್ಕುದು.

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!

ಶ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಧರಸಂಹಿತೆ.

ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ !!!

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಪೂರ್ವಗ್ರಂಥ.

ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭಕ್ರಯ !!!

ಆರ್ಷೇಯದಿಂದ ವೈದ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಸುಪರಿಚಿತರೂ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ, ಆದ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷಾ ಟೀಕೆಯ ಬಹು ಪುರಾತನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾಷಾಸುಕಮಾವುಳ್ಳ ತತ್ವಾತ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪಂಗಡರೊಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ, ಹಿರಿಯ, ವಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ದ್ರವಿಡಾಂಧ್ರ ಭಾಷೆಗಳ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಲೇಖಕಪ್ರಮಾದಜನಿತರೋಷಗಳು ಸಮಸಲ್ಪಟ್ಟು ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಕಟೀಕಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ರಥಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಉತ್ತರ ಖಂಡಗಳೆಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವ ಯೂ ಗ್ರಂಥವು ಯೆಂಟುನೂರು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಆಗಬಹುದಾದ ರೂಢಪುಸ್ತಕವಾಗುವುದು. ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ಸಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮುಂಗಡವೊಡನೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಪೂಂದುನೂರು ಪುಟಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯು ಗುವುದು. ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ಬೇಗವೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗೀತಮ,

ಸವಿನುಡಿಯ ಸಂಪಾದಕ,

೪೨, ಸಿ, ಬೀದಿ, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಟಿಪಿ,

ಸ ವಿ ನು ಡಿ.

ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಮಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

ನಾಡಗರು ಕೆಟ್ಟದನ್ನಾದರೂ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನಾದರೂ, ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾತತಕ್ಕ ಸರಂಕುಶಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳುದು ದೇಶ ಭಾಷೆಯೆಂದೆಂತೆ! ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವಾಕ್ಯವು ದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಭಾಷೆ ಸುಖ. ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲೂ, ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಂದೂ ಬಾರದಂತೆ ಸುಖವನ್ನು ತಂದಂತೆ ವಾಕ್ಯ, ಕಲ್ಪಿತ ಅನುಭವೋದ್ಘೋಷವಾದವು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷೆಯುಳ್ಳ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯವೆಂದು ವೊತ್ತಿ ನುಡಿಯ ಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ದೇಶವೇಗಿ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹ, ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಮಾಸ ಸಂಚಿಕೆಗಳೂ, ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆ ದೇಶವು ತನ್ನ ಆದಿಯುಗದ ಅನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಯಿಳಿಯುವುದೆಂದು ಪೇಳುವುದು ಅತ್ಯಕ್ರಿಯಾಗದು.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಾವು ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಯಿದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಚರಿತ್ರೆಗಳೂ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕಸಂಬಂಧವಾದ ಸವನ್ಯಾಸ (ನಾವಲ್) ಗಳೂ, ಯಿನ್ನೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಪ್ರಚುರವಾಗಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಾಶ್ವತ ಚಂದಾದಾರರ ಸದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮಾರಲ್ಪಡುವುದು. ನಾವು ಯಿದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಪುಕೊಂಡವರು ನಮಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಚಂದಾದಾರರು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನೂರುಪುಟಗಳಿಗೆ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ವಿನಾ, ನಾಲ್ಕುಣೆಯಂತೆ ಯೂ, ಇತರರಿಗೆ ಆರಾಣೆಯಂತೆಯೂ, ಕೊಡುವೆವು. ಶಾಶ್ವತಚಂದಾದಾರರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರವೇಶಧನವಾಗಿ ಯೆಂಟಾಣೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿನ ಪಿ. ಪಿ. ಭಾಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಯಿದನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಭಾಂಗಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವವರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಕೊಟ್ಟ ವಣವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು.

ಚಂದಾದಾರರಾಗಲಿಷ್ಯವುಳ್ಳವರೂ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನಿಡಲಿಚ್ಛಿಸುವರೂ, ತಮ್ಮ ನಾಮಧಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಸ್ಫುಟವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಬರೆಯತಕ್ಕುದು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಶಾಸಗಳು ಬದುಲಾದಾಗ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕುದು. ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಾವೇಕ್ಷಿತರು ರಿಪ್ಲೈಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಾಣಿಯ ಲೇಬಲನ್ನು ಕಳಿಸತಕ್ಕುದು.

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮ, ಸವಿನುಡಿಯ

ಸಂಪಾದಕ.

೪೨ ಸಿ, ಬೀದಿ, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

